

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling, Europa
investerar i landsbygdsområden

HIR Skåne

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

Hushållnings
sällskapet

1

Finansierat av Jordbruksverket via Landsbygdsprogrammet

Sara B Nilsson, Hushållningssällskapet Halland

Helena Lans Strömblad, Växa

Anette Bramstorp, Anna Starck, HIR Skåne

Suzanne Céwe, LRF

Lisa Germundson, SLU

© Fredrik Saarkoppel,
Kobolt media AB

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling, Europa
investerar i landsbygdsområden

Hushållnings
sällskapet

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

SLU

VÄXA

HIR Skåne

2

"Metodutveckling för regelförenkling"

Mål: Upplevd minskad regelbörda för lantbruksföretag.

1. Identifiera onödig lagstiftning.
2. Föreslå förenklingar.
3. Föreslå en metod för myndigheter där företag kan lämna in förenklingsförslag och som säkerställer att dessa behandlas.
- 4. Utveckla nya samarbeten för att få färre, men bättre kontroller av lantbruksföretag.**
5. Internationell jämförelse av tillämpningen av 12 lagkrav.

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

SLU

VÄXA

HIR Skåne

3

Vad har vi gjort?

20 djupintervjuer

1 Hemsida: enklaregler.se

55 "minikonsekvensutredningar"

5 dialogmöten med bransch och myndigheter

12 regler undersöks hur de tillämpas i olika länder (pågående)

Räknat hur antalet lagkrav har ökat

1 dialogmöte om samarbete om kontroller, för bransch och myndighet

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

SLU

VÄXA

HIR Skåne

4

Exempel på förenklingsförslag

- Utveckla en "gårdsapp" för all dokumentation som krävs.
- Nedre gräns för när lagstiftning gäller, ex avfall, växtodlingsplan, kemikalieförteckning.
- Förenkla och förtydliga kraven på dokumentation av kemisk bekämpning.
- Förtydligande behövs kring biotopskydd (övertolkas idag?).

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

VÄXA

HIR Skåne

5

"Mini-konsekvensutredningar"

- 55 st
- 2 sidor:
 - Vad är problemet?
 - Varför är det ett problem?
 - Vad är målet?
 - Förslag på lösning
 - Nollalternativ
 - Regelverk
- **Det saknas inte förslag på förenklningar!**
- **Det saknas kapacitet och (ibland) vilja att förenkla hos myndigheter.**

Förenklingsförslag: Automatisk påminnelse om besiktning av dieselcistern

Idag är det:

- ☒ Svårt att göra rätt
- ☒ Problem med tillämpning
- ☒ Problem med lagstiftning

Förenklingsförslaget

- ☐ Bidrar till konkurrenskraft
- ☐ Ökar investeringsviljan
- ☐ Höjliggör fler arbetstillfällen
- ☐ Ger miljön nytta
- ☒ Kan effektivisera/förbättra anseendet för myndigheter

Vad är problemet?

De lentoränteföretag som har dieselcistern ska visa upp besiktningsskedet för cisternen vid tillfyll. Besiktningen sker var 6-12 år beroende av cisternens konstruktion och det kan vara svårt att hålla ordning på när besiktning ska ske.

Missad besiktning kan vara grund för tillsynsmyndigheten att utdöma miljöstraffavgift.

Varför är det ett problem?

Då det är lång tid mellan gångerna är det lätt att glömma besiktningen. Det är inte alltid företaget som senast besiktigat cisternen skickar en påminnelse om att det är dags att besiktiga.

Hur omfattande är problemet?

De flesta lentoränteföretag har idag cisterner för diesel eller olja på gården och berörs därför av regelverket.

Vad är målet?

Målet är att ingen omedvetet ska missa besiktning av dieselcistern.

Förslag på lösning

För att undvika att besiktningar missas bör det upprättas ett samordnat nationellt system för automatiska påminnelser till företag som har cisterner som ska besiktigas.

Då de företag som utför besiktning av cisterner är ackrediterade av Sveriges eller av annat nationellt ackrediteringsorgan inom EES, skulle ett register via den kunna upprättas varifrån automatiska påminnelser skickas.

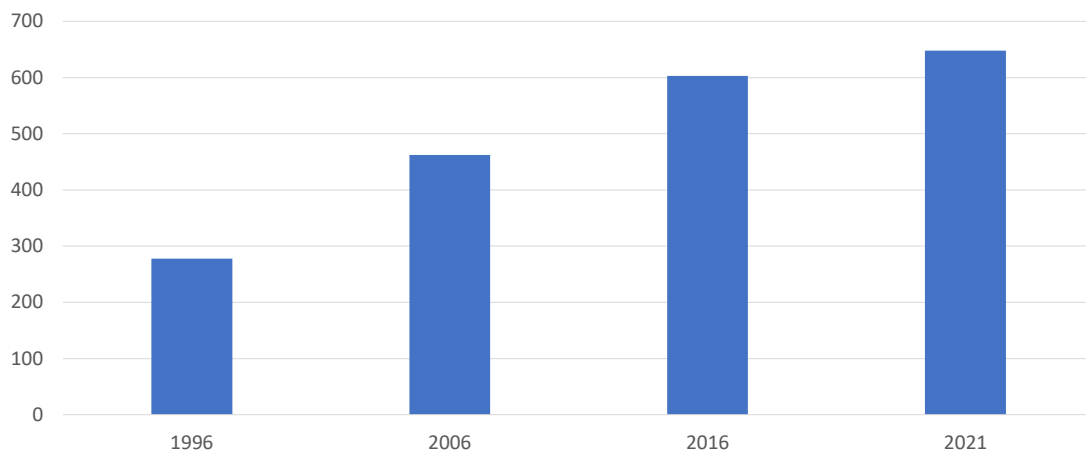
En alternativ lösning är att det ackrediterade företag som besiktigat cisternerna skickar påminnelse när det börjar bli tid att besiktiga, återande tillbesiktning. Ett problem är att besiktningen genomförs sällan, ibland var 12:e år, och besiktningstidspunkterna kan uppträda under den tiden.

Förenklingsförslag
En minikonsekvensutredning

Finns på: Enklaregler.se

6

Antal lagkrav ökar för lantbruksföretag

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

SLU

VÄXA

HIR Skåne

7

”Förpappring”

I dag innebär kvalitet att inte göra fel och att ha dokumentation på att man inte gjort fel.

25 procent av personalkostnaden i vården går till att skapa material som kan granskas i efterhand.

Kvalitetssäkring innebär att någon skriver en rutin, en manual, som sätts in i en pärm.

Jonna Bornemark

Europeiska jordbruksfonden för
landbyggsutveckling, Europeiska
investeringar i landsbygdsområdenHushållnings
sällskapetLANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

SLU

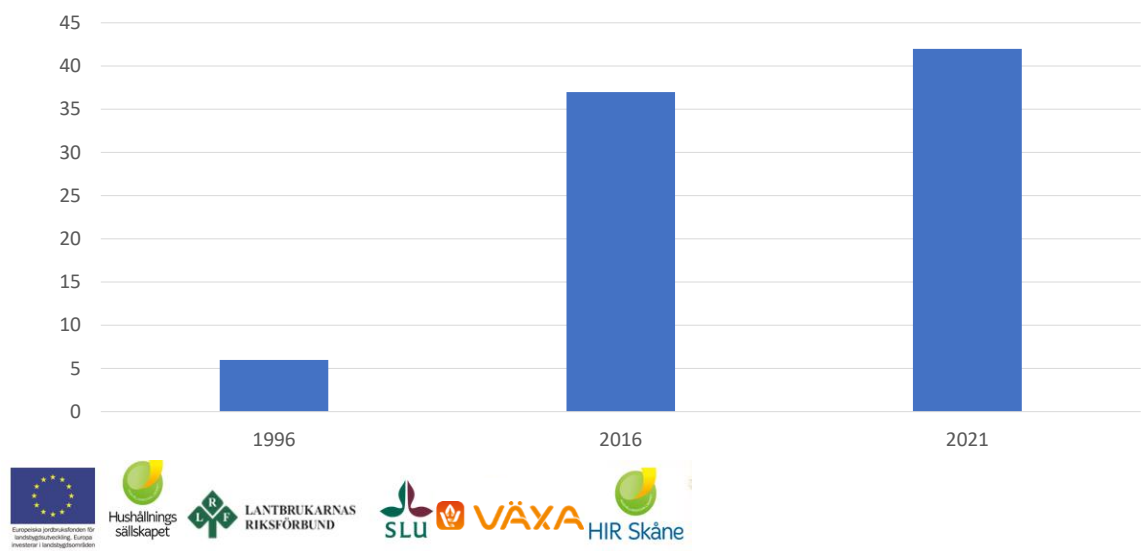
VÄXA

HIR Skåne

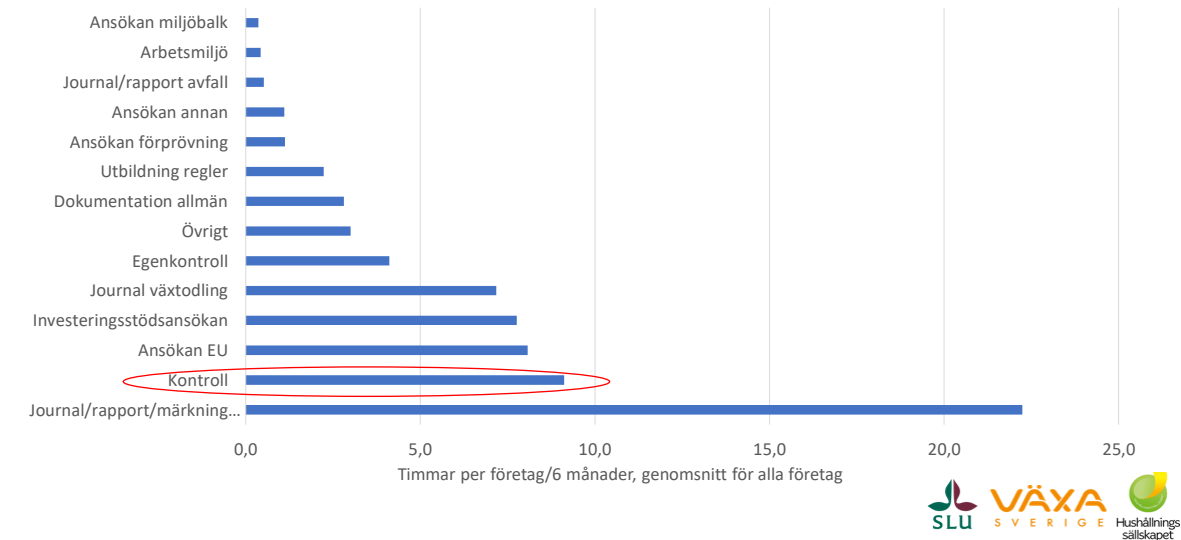
8

Antal tillstånd eller anmälningar som krävs

9

Vilken administration tar mest tid för företagen? (total tid/47 företag)?

10

Det här fotot av Okänd författare licensieras enligt CC-BY-SA-NC

”Kärt barn har många namn”

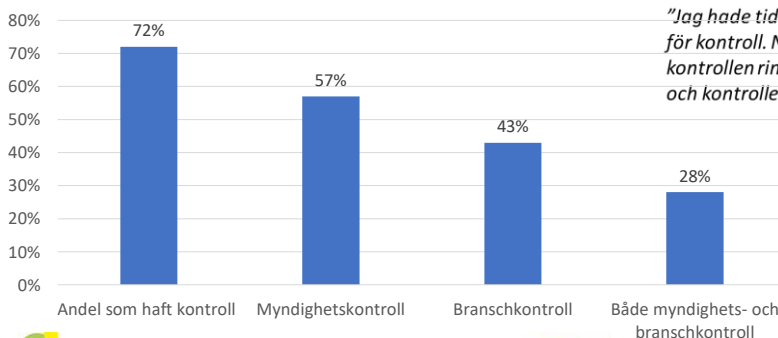
Kontroll = Tillsyn = Inspektion = revision

11

Mycket kontroller genomförs

Resultat från Byråkratin belastar och kostar

- Kontroller den administrativa arbetsuppgift som tog näst mest tid
- Önskan om samordning av kontroller var stark

”Jag hade tid med miljö- och hälsa på kommunen för kontroll. När kontrollanten for iväg efter kontrollen ringde Länsstyrelsen och ville komma och kontrollera samma sak!”

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

SLU VÄXA

12

Under sex månader hade ett företag sju kontroller:

1. Märkning, journalföring och registrering av djur
2. Tvärvillkor- livsmedels- och fodersäkerhet, djurskydd
3. Revision mejeriet
4. Tvärvillkor- grundvatten, hantering av gödsel och växtskyddsmedel
5. Gårdsstöd, betesmark, förgröning, vallodling, kväveläckage, ung jordbrukare
6. Revision mejeriet, återbesök
7. Administrativ kontroll av CDB-rapportering

13

Lantbrukarnas önskemål om förbättringar -om kontroll

- Förläng kontrollintervallet på gårdar med god ordning.
- "Second opinion"
- Samordna kontrollerna
- Framförhållning i bokningen
- Snabb återkoppling
- Lika för lagen, tillämpning

"Djurskyddskontrollerna är jättejobbiga! Att någon kommer och klagar på hur mina djur sköts, när de själva inte verkar kunniga är väldigt jobbigt."

"Lagstiftningen i sig är inget problem, utan det är tillsynen och kontrollerna som är problemet. Enskilda personer får för stor makt över företagen"

© Pixabay

14

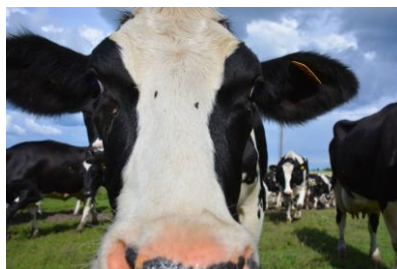
Vad kan Länsstyrelsen och kommunen göra?

Smidig kontakt med företagen, exempel;

”Företagare” istället för ”kontrollobjekt”

”Allt såg bra ut” istället för ”Vi hittade inga fel”

Snabb återkoppling på kontroller, ansökningar

Tydlig kommunikation-Klarspråksprojektet bra

Europeiska jordbruksfonden för
landbyggsutveckling, Europa
investerar i landsbygdsområden

Hushållnings
sällskapet

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

SLU

VÄXA

HIR Skåne

15

Vad kan Länsstyrelsen och kommunen göra?

Ring och fråga, ta kontakt om det inte krävs formella svar

Företagare vill gärna ha ett namn eller en kontaktperson

Vad är tillräcklig nivå?

Förståelse för komplex verksamhet

Europeiska jordbruksfonden för
landbyggsutveckling, Europa
investerar i landsbygdsområden

Hushållnings
sällskapet

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

SLU

VÄXA

HIR Skåne

16

Samverkan kring kontroller är outforskad mark!

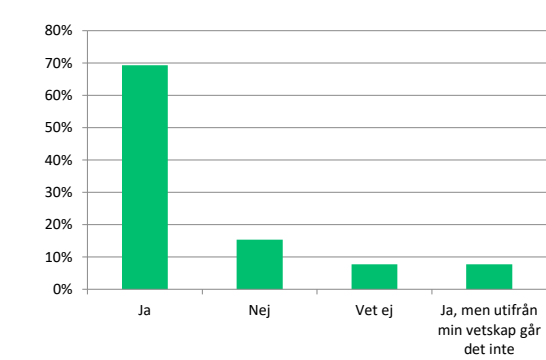
17

Enkät! Vill/kan bransch och myndighet samverka?

Svar:13 st
Myndigheter utför kontroll 8
Företag med kvalitets-/certifieringsprogram 3
Intresseorganisation/annat 2

18

Finns det ett behov av att samordna kontroll för att minska tidsåtgång för företagaren?

Kommentarer

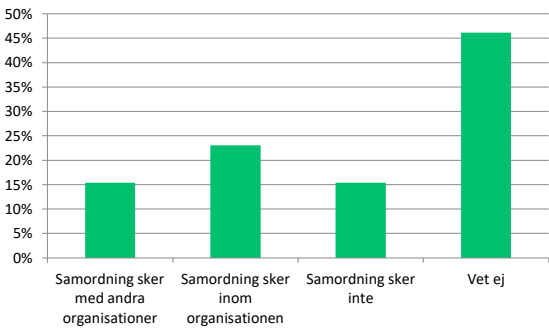
”Ofta kontrolleras samma saker vid olika kontroller. Det skulle ju verkligen underlätta om detta kunde samordnas på något sätt för att minska irritation och tidsåtgång hos företagen.”

”I många fall upplever jag att vi som utför kontrollen inte riktigt har fokus på samma saker, vilket gör att samtalet ...blir spretigt.”

”Producenten får svårare att hålla tråden när frågorna varierar mellan olika områden och jag som inspektör riskerar att glömma bort vissa frågor när jag måste invänta ”min tur” i samtalet.”

Samordnas kontroller från din organisation internt eller med andra organisationer?

Några kommentarer

”Samordning sker främst gällande förprovning av djurstallar både inom myndigheten och med andra organisationer.”

”Inom Länsstyrelsen försöker vi att samordna kontroller. Ibland är det inte genomförbart, eller så är de olika verksamheterna registrerade på olika personer i familjen (personnummer i enskilda företag) och då är det svårt att samordna.”

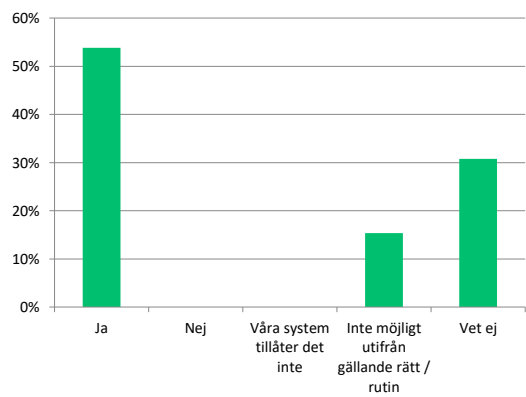

Finns det något formellt hinder att samordna kontroller?

- Samkontroll mellan myndigheter upplever jag som problemfritt.
- En myndighet kan inte dela med oss till privata företag hur som helst. Det borde vara lättare för privata företag att bjuda in myndigheter att delta i deras kontroller än tvärt om.

21

Om företaget delade resultat från genomförd kontroll, skulle det kunna medföra att planerad kontroll skjuts upp?

Kommentarer

”Jag ser det som en vinst om andra företag, ex mejerier delade med sig av sina kontroller till myndigheterna”.

”Enligt lag måste vi utföra kontroller. Med bättre information om vilka kontroller och kvalitetssäkrande åtgärder som producenten genomgått skulle vi bättre kunna välja kontrollobjekt som inte kontrolleras alls.”

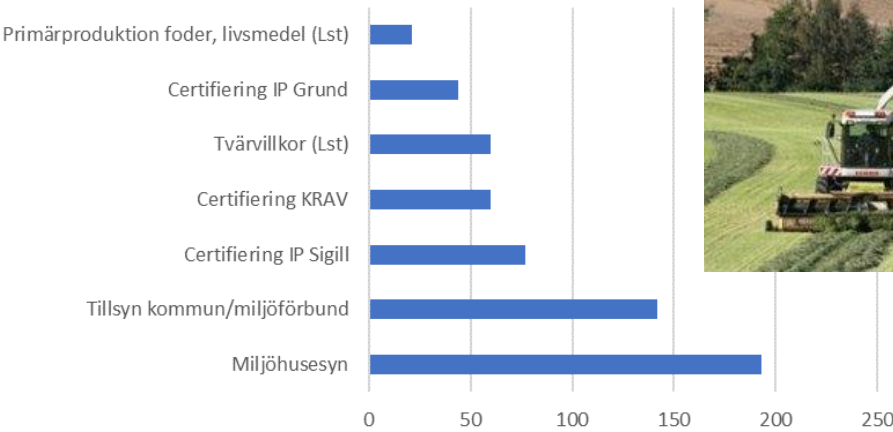

22

Kalvar upp till månader									
Syftet är att säkerställa djuruomsorgen och miljön för kalvar.									
MHS	Protokoll	Djurskydd	Tvårvillkor	Primärprodukt	Foderanläggning	IP N&M Grund	Mejeri 1	Mejeri 2	
D29.1	Uppfylls utrymme kraven?	1	1	1		1	1		
D29.2	Har kalvar som hålls individuellt i hydda ständig tillgång till yta utomhus?	1		1		1	1	1	
D29.3	Finns kalvgömmor för kalvar under 3 månader i lösdriftsstallar för amkor och dikor? (gäller inte för ligghallar sommartid när djuren hålls på bete)?	1		1		1	1		
D29.4	Finns möjlighet att hysa kalvar individuellt i samband med sjukdom eller annan vård?	1	1	1		1	1	1	
D29.5	Avstås från att hålla kalvar bundna?	1	1	1		1	1	1	
D29.6	Avstås från att otillbörligt begränsa djurens rörelsefrihet (gäller både inomhus som	1	1	1		1	1	1	
D29.7	Går kalvar i grupp senast efter 8 veckors ålder?	1	1	1		1		1	
D29.8	Finns möjlighet till ögonkontakt och beröring mellan kalvar som hålls individuellt i	1	1	1		1		1	
D29.9	Finns strö i kalvboxarna (krav fram till dess att kalven är en månad gammal)? För tvårvillkor gäller att kalvar upp till två veckor gamla ska ha strö.	1	1	1		1	1	1	
D29.10	Vid mekanisk ventilation i kalvavdelning, finns larm som varnar för övertemperatur, strömbavbrott och fel på larmet (stallavdelning där kalvar hålls med kor behöver bara	1	1	1		1			
D29.11	Kontrolleras larmet regelbundet och före insättning av en ny kalvomgång?	1	1	1		1			
D29.12	Sker tillsyn av kalvar som hålls inomhus minst två gånger om dagen?	1	1	1		1	1	1	
D29.13	Sker utfodring av kalvar minst två gånger om dagen?	1	1	1		1		1	
D29.14	Har kalvar fri tillgång till grovfoder senast från två veckors ålder? Tvårvillkor avser en	1	1	1		1	1	1	
D29.15	Får nyfödda kalvar råmjölk inom 6 timmar?	1	1	1		1		1	
D29.16	Får kalvarna fri tillgång till rent vatten vid mycket varm väderlek och vid sjukdom?	1	1	1		1	1	1	
D29.17	Är djurstall för kalvar utformade så att de kan rengöras på ett tillfredsställande sätt?	1	1	1		1			
D29.18	Kastreras tjurkalvarna enbart av veterinär?	1		1			1		
D29.19	Avlägsnas vid behov överflödiga spenar på kalvar före en månads ålder, alternativt anlitats	1		1					
D29.20	Används mottagningsstall för kalvar?	1		1			1		
D29.21	Är mottagningsstallet utformat så att kalvarna kan tas till och från stallavdelningen utan att behöva passera via en annan stallavdelning?	1		1			1		

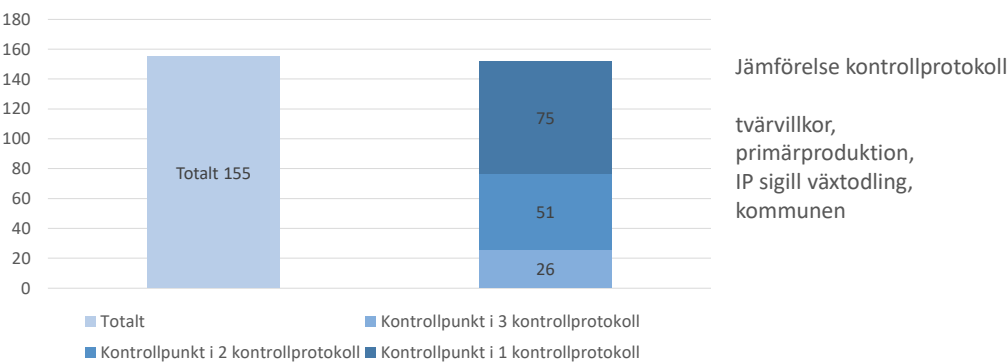
23

Antal kontrollpunkter växtodling

24

Kontroller på gård med växtodling

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

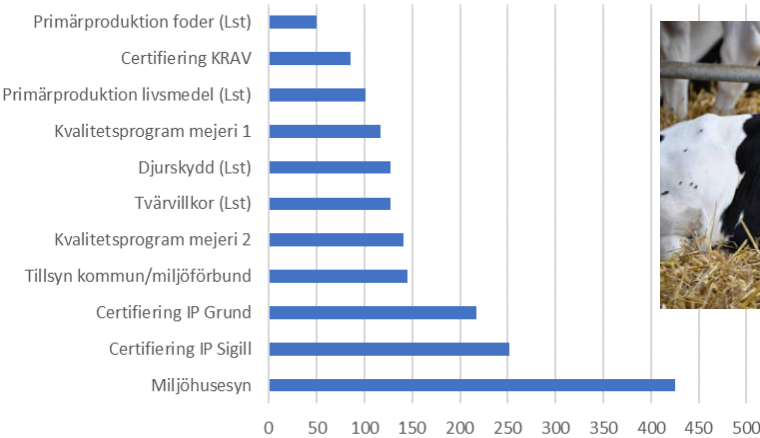

VÄXA

HIR Skåne

Antal kontrollpunkter mjölkproduktion

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

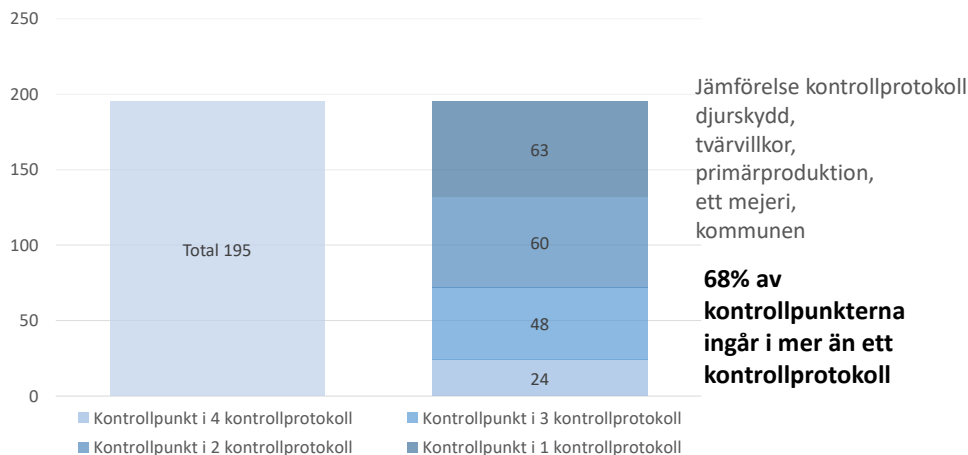
SLU

VÄXA

HIR Skåne

Kontroller på gård med mjölkproduktion och rekrytering

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

SLU

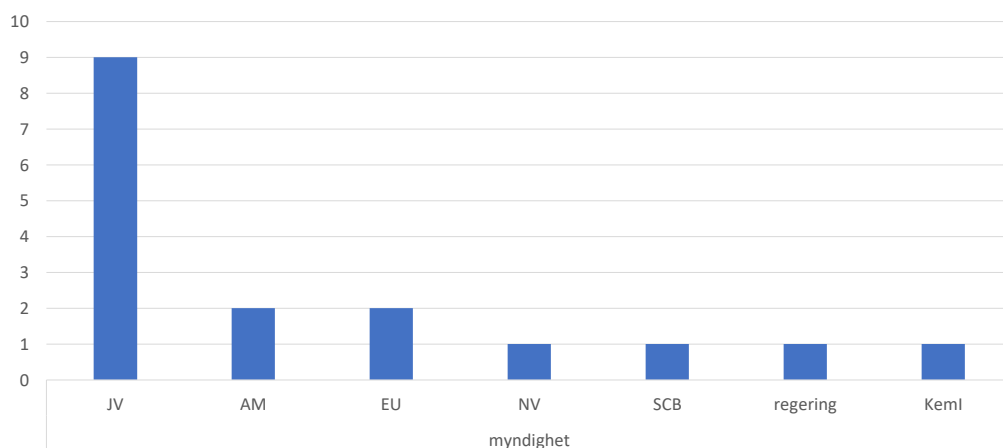
VÄXA

HIR Skåne

27

Påbörjade förbättringar i linje med förenklingsförslag

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

SLU

VÄXA

HIR Skåne

28

Förenklingar som arbetas med/genomförda

35. Ta bort kravet på utskrivna säkerhetsdatablad. Det ska räcka att det finns tillgång till datablad digitalt (ex googla upp dem vid behov).

32. Sänk sanktionsavgiften för missad funktionstest av lantbruksspruta.

xx. Tillåt att utgångna preparat förvaras som farligt avfall

49. Diken som inte omfattas av biotopskyddet, men är registrerade som tvärvillkorselement i Jordbruks-verkets system, måste kunna tas bort utan att brukaren riskerar att drabbas av sanktioner.

xxx. Biogas - Tolka gräns för installerad kapacitet som övriga Europa

42. De biogasanläggningar som inte använder grödor för gasproduktion borde med en enkel deklaration kunna intyga att de inte använder någon odlad gröda.

59. Djurskyddslagstiftningen borde vara mer målstyrd och inte fokusera på mått.

60. Slaktsvinsboxar – tillåt en större andel spalt i boxen för att säkerställa en god hygien för djuren.

29

Förenklingar på gång eller genomförda

77. Stryk eller ge undantag från reglerna för fastbränslepannor på lantbruk

98. Sanktionen för försenad cdb-rapportering är för hård.

102. Det ska vara tillåtet att ha oifyllda öronmärken i reserv hemma, som företagare själv skriver individnumret på, och detta ska räknas som ordinarie märke.

93. Gör det möjligt att se i CDB-internet vilka djur som har försenade rapporteringar och som därför inte kommer att vara stödberättigande.

96. Det ska gå att skicka ett djur till slakt även om båda original-öronmärkena har ramlat av, så länge ersättningsbrickor finns på företaget och att man kan säkerställa att det är det aktuella djuret.

111. Lantbruksföretagen ska i förväg delges checklistan som kontrollanterna använder vid kontroll.

120. Inkludera inte nötproduktionen i IED (industri utsläppsdirektivet)

124. Endast den del av verksamheten som är anmälnings- eller tillståndspliktig ska prövas i miljöprovning. Övriga verksamheter på företaget ska inte ingå i provningen.

152. Ta bort strukturundersökningen, uppgifterna kan hämtas från SAM-internet.

30

Förenklingar på gång?

”Gårdsapp” för samlad dokumentation

agrenod

Dataplattform för delning av gårdens data- *bra infrastruktur!*

Automatisk insamling

Lantbrukaren äger data

31

Vill du förenkla?

Kontaktpersoner:

Sara B Nilsson, Hushållningssällskapet Halland

Helena Lans Strömblad, Växa

Anette Bramstorp, Anna Starck, HIR Skåne

Suzanne Céwe, LRF

Lisa Germundsson, SLU

32

